

Nõuete aegumine: käitumisjuhised võlast vabanemiseks

05. aprillil 2021 saabub päev, mil esmakordselt taasiseseisvunud Eesti ajaloos aegub suur hulk kohtutäiturite menetluses olevaid võlgasid, mida on menetletud aastast 2001. Esimesest aprillist 2021 hakkab kehtima seaduse muudatus, mille kohaselt tuleb võlgnikul aegumise kohaldamiseks esitada avaldus kohtutäiturile või kohtule. Oluline on siinkohal rõhutada, et avalduse esitamine on tasuline – iga avalduse pealt tuleb maksta 18 eurot ja lisaks pool kohtutäituri tasust.

Mida aegumine tähendab?

Võla aegumine tähendab, et võlgnik **vabaneb võla maksmise kohustusest** ja kohtutäitur **peab menetlemise lõpetama**. Sissenõudja **kaotab õiguse võlga nõuda**. Aegumisele on ette nähtud **tähtaeg**, mille lõppedes võib võlgnik nõuda "võla kustutamist".

Kolm olulist eeldust

Aegumise **kohaldamiseks** peab olema saabunud **aegumise tähtaeg**, tuleb esitada **avaldus** ja tasuma avalduse läbivaatamise **tasu**.

Aegumise tähtaeg

1. aprilli seaduse muudatused puudutavad eeskätt **tsiviilasjas tehtud kohtuotsuste aegumist**. Tsiiviilasjades lahendab kohus näiteks laenulepingu, üüri- või kommunaalmaksete või mobiilikõnede teenustasu arvete jne mitte tasumisega seotud vaidlusi.

05. aprillil 2021.a saabubki esmakordselt see päev, kui täitub **10 aastat** kohtuotsuste menetlemisest mille täitmise osas **saab taotleda aegumist**. Aegumine algab sellest päevast kui sissenõudja **esitab** kohtuotsuse kohtutäiturile täitmiseks ja **lõpeb** 10 aasta möödumisel.

Kuidas aegumist taotleda?

Aegumise kohaldamiseks **peab võlgnik olema ise aktiivne** - ilma aegumise avalduse esitamiseta jätkab kohtutäitur võlgnikult võla sissenõudmist.

Aegumise avaldus tuleb esitada võlga menetlevale **kohtutäiturile**. Aegumise **avalduse vormi** leiate Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja veebilehelt.

Võlgnikul on võimalik kohtutäiturile esitada digiallkirjaga avaldus **e-posti** teel, saata paber kandjal **tavapostiga** kohtutäituri büroo aadressile või panna kohtutäituri büroo **postkasti** tulenevalt COVID-19 levikuga seotud piirangutest. Kohtutäiturite kontaktandmed leiab Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja **veebilehelt**.

Enne avalduse esitamist tuleks **veenduda**, et aegumise avaldus esitatakse **tsiviilasjas tehtud kohtulahendi** kohta, mis on olnud kohtutäituri käes juba **10 aastat**.

Millal tuleb aegumise avaldus esitada?

Avaldus tuleb esitada pärast aegumise **tähtaja saabumist**, vastasel juhul **ei ole** seda võimalik rahuldada. Peale aegumise tähtaja saabumist võib avalduse esitada **igal ajal** – selleks ei ole ettenähtud kindlat tähtaega ja selle esitamisega ei ole võimalik hiljaks jääda.

Aegumise avaldus maksab 18 eur

Aegumise avalduse läbivaatamise tasu on 18 eur. **Mitme asja** aegunuks tunnistamise eest **tuleb maksta eraldi**, ka siis kui esitatakse ühine avaldus kõikide nõuete kohta korraga. Tasu maksmise kohta väljastab kohtutäitur **otsuse**, milles on ka makserevisiivid ja tasumise tähtaeg.

Tasu saajaks on **kohtutäitur**. Tasu mitte tasumisel jäetakse avaldus **tähelepanuta**, ka siis kui aegumise tähtaeg on tegelikult saabunud.

Aegumine eeldab ka sissenõudja nõusolekut

Avalduse esitamine ei tähenda **automaatselt** võlast vabanemist, sest see sõltub lisaks ka **sissenõudja nõusolekust**. Peale avalduse esitamist saadab kohtutäitur sissenõudjale teate, et võlgnik taotleb aegumist. Kui sissenõudja **nõustub** võla aegumisega, **lõpetab** kohtutäitur menetluse.

Kui sissenõudja **leiab**, et võlg **ei ole aegunud**, on võlgnikul õigus mittenõustumine **vaidlustada kohtus**. Sellisel juhul on kohtusse pöördumine võlgnikule **riigilõivuvaba**.

Kohtusse pöördumisel tuleb võlgnikul **arvestada**, et kui kohus nõuet aegunuks **ei tunnista**, tuleb temal **hüvitada** sissenõudja **kohtukulud** ja vastupidi – kui sissenõudja nõue **tunnistatakse aegunuks**, tuleb temal võlgnikule **hüvitada kohtukulud**.

Kui ruttu kohtutäitur avalduse läbi vaatab?

Kohtutäitur võtab vastu otsuse **30 päeva** jooksul avalduse esitamisest. 2021 a lõpuni on avalduse läbivaatamiseks antud aeg pikem – **60 päeva**.

Millal tuleb pöörduda kohtusse?

Kohtusse tuleb pöörduda **kahel juhul**. Esiteks kui sissenõudja ei nõustu aegumise kohaldamisega kohtutäituri vahendusel ja teiseks kui võlgnik soovib aegumise avaldusega otse kohtusse pöörduda. Seda võib vaja minna, kui on mingil põhjusel **ette teada**, et sissenõudja aegumise kohaldamisega **ei nõustu**.

Kui võlgnik pöördub avaldusega kohtu poole ilma eelnevalt kohtutäiturile avaldust esitamata, tuleb võlgnikul tasuda **riigilõivu 30 eurot**.

Avalduse rahuldamine **ei vabasta** võlgnikku **täitekulude kandmisest**.

Täitekulud tuleb siiski tasuda

Aegumise kohaldamine võla suhtes **ei tähenda**, et kohtutäitur lõpetab menetluse **lõplikult**. Võlgnikul **säilib kohustus** tasuda kohtutäiturile täitekulud. Seadusandja on aegumise kohaldamisel ettenäinud kohtutäiturile kohustuse **tasu vähendada** mitte sellest loobumise.

Kohtutäiturist **vabanemiseks** ja oma vara **aresti alt** vabastamiseks tuleb kohtutäiturile väljamõistetud täitekulud **tasuda**. Täitekulude suuruse, jäägis oleva summa ja makserekviidid saab teada **kohtutäituri käest**. Tasu suurus sõltub **võla summast** ja selle saab teada kohtutäituri poolt koostatud **otsusest**.

Võla aegumise info

Aegumise kohaldamise **infot saate** asja menetlevalt **kohtutäiturilt**. Kui te ei tea kes on teie kohtutäitur või teil ei ole infot, mis liiki nõuet täidetakse, logige ülevaate saamiseks portaali www.eesti.ee või esitage digiallkirjastatud avaldus Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Kojale.

Kogu protsessi jooksul edastab kohtutäitur osapooltele **menetlusinfot** koostatud dokumentides ja annab juhiseid edaspidiseks tegutsemiseks.

Avalduse vormi, kohtutäiturite kontaktandmed ja aegumist puudutava infomaterjali leiate Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja veebilehel.

Protsessi kirjeldus: Mis juhtub peale aegumise avalduse esitamist?

- *Esimene samm: Võlgnik esitab kohtutäiturile avalduse **alates 06.04.2021**.*
- *Teine samm: Kohtutäitur vormistab kohtutäituri tasu otsuse **18 eurot** (koos km-ga).*
- *Kolmas samm: Avalduse esitaja **tasub** 18 eurot. Ilma tasu maksmiseta kohtutäitur avaldust läbi vaatama ei pea!*
- *Neljas samm: Kohtutäitur alustab avalduse **läbi vaatamist**.*
- *Viies samm: Kohtutäitur **edastab** avalduse **sissenõudjale**.*
- *Kuues samm: Sissenõudja **nõustub** **VÕI ei nõustu** aegumise kohaldamisega.*
- *Seitsmes samm: Kohtutäitur **vormistab lõpetamise otsuse** ja **mõistab võlgnikult välja** kohtutäituri tasu **VÕI jätab avalduse** rahuldamata.*
- *Kaheksas samm: Võlgnik **tasub** kohtutäituri tasu ja menetlus **lõpetatakse lõplikult** **VÕI** võlgnik **pöörduv kohtusse**.*

Kümme olulist asja, mida aegumise avaldus peab sisaldama, et asjaajamine sujuks tõrgeteta:

1. Kohtutäituri nimi, kellele avaldus esitatakse;
2. täiteasja nr (saab kätte portaalist eesti.ee või Kojale tehtud päringust), mille aegumist taotletakse;
3. avalduse esitaja ees- ja perekonnanimi;
4. avalduse esitaja isikukood;
5. avaldaja e-posti aadress või sideaadress (kuhu võlgnik soovib saada vastust);
6. sissenõudja nimi/nimetus;
7. sissenõudja isiku- või registrikood;
8. vabas vormis palve lõpetada täitemenetlus põhinõude osas aegumise tõttu;
9. avalduse esitamise kuupäev;
10. avaldaja allkiri (digiallkiri).